

Sygn. akt VII U 1620/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 10 stycznia 2019 r.

w Warszawie

sprawy T. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w pracy

na skutek odwołania T. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 16 sierpnia 2017 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje T. P. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w pracy od dnia 01 sierpnia 2015r. na stałe,
2. stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

T. P. w dniu 19 września 2017 roku wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmawiającej mu prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Uzasadniając swoje stanowisko ubezpieczony wskazał, że 15 lat po wypadku (22 grudnia 1993 roku) Wojewódzka Komisja ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia wydała ostateczną decyzję, w której zawarła m.in. stwierdzenie o zaliczeniu go do trzeciej grupy inwalidów w związku z wypadkiem przy pracy. Zdaniem ubezpieczonego ww. decyzja oraz wiele innych dokumentów zaprzecza ustaleniom organu rentowego, że stwierdzona u niego niezdolność do pracy nie pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy. (odwołanie z 19 września 2017 roku, k. 2 – 3 a.s.)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedź na odwołanie z 5 grudnia 2017 roku wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy wskazał, że odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności w związku z wypadkiem przy pracy, ponieważ stwierdzona przez Komisję Lekarską ZUS częściowa niezdolność do pracy nie pozostaje w związku z wypadkiem. (odpowiedź na odwołanie z 5 grudnia 2017 roku, k. 4 – 4v a.s.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony T. P. urodził się w dniu (...). Uzyskał wykształcenie techniczne w zawodzie technika poligrafii i w latach 1968-1972 odbywał staż zawodowy w wyuczonym zawodzie. Następnie pracował kolejno w dwóch (...) drukarniach – (...) Zakładach (...) oraz w Drukarni (...). Od roku 1972 rozpoczął pracę w charakterze kierowcy w Przedsiębiorstwie (...) w W.. Z własnej inicjatywy, w listopadzie 1973 roku, ukończył kurs zawodowych kierowców samochodowych na prawo jazdy kategorii II (kategorie B i C), uprawniające do kierowania pojazdami ciężarowymi. Jako kierowca samochodów ciężarowych ubezpieczony pracował w ww. przedsiębiorstwie do roku 1974. W latach 1974 - 1976 współpracował z małżonką, która prowadziła sklep z artykułami chemicznymi – małżonka ubezpieczonego zajmowała się sprzedażą towarów, a ubezpieczony ich rozwożeniem i dostawą. Następnie od 16 kwietnia 1976 roku ubezpieczony rozpoczął pracę jako kierowca taksówki osobowej (kopia świadectwa, k. 476 akt VII U 344/13, zeznania ubezpieczonego – e-protokół, k. 431 akt VII U 344/13, zaświadczenie z dnia 22 listopada 1985r., tom II a.r.).

W dniu 11 grudnia 1978 roku uległ wypadkowi komunikacyjnemu, w wyniku którego doznał poważnych urazów ciała w postaci złamania podstawy czaszki, żuchwy, kości ciemieniowej lewej oraz lewej rzepki. W wyniku doznanych urazów ubezpieczony był hospitalizowany w okresie od 11 do 12 grudnia 1978 roku i poddany leczeniu operacyjnemu (kopia karty informacyjnej leczenia szpitalnego, dokumentacja lekarska ZUS).

Wyrokiem z 24 marca 2017 roku Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie, w sprawie VII U 344/13, przyznał T. P. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 27 sierpnia 2013 roku do 27 sierpnia 2014 roku. W pkt 2 wyroku wnioszek T. P. zgłoszony w piśmie procesowym z 11 sierpnia 2015 roku o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.. (wyrok Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie z 24 marca 2017 roku, k. 538 akt VII U 344/13)

Wykonując pkt 2 ww. wyroku Sądu, organ rentowy przeprowadził postępowanie wyjaśniające w toku którego skierował ubezpieczonego na badanie przez Lekarza Orzecznika ZUS. Orzeczeniem z 6 lipca 2017 roku Lekarz Orzecznik ZUS stwierdził, że ubezpieczony jest częściowo, trwale niezdolny do pracy, ale niezdolność ta nie ma związku z wypadkiem przy pracy. W związku z wniesieniem przez ubezpieczonego sprzeciwu sprawa została ponownie rozpoznana przez Komisję Lekarską ZUS, która orzeczeniem z 1 sierpnia 2017 roku pottrzymała stanowisko wskazane przez Lekarza Orzecznika ZUS. Komisja Lekarska ustaliła jedynie odmiennie datę powstania częściowej niezdolności do pracy określając ją na 18 maja 2013 roku. (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z 6 lipca 2017 roku, k. nienumerowana tom IV a.r., orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z 1 sierpnia 2017 roku, k. nienumerowana tom IV a.r.)

Decyzją z 16 sierpnia 2017 roku, znak: (...), organ rentowy powołując się na orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z 1 sierpnia 2017 roku odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. (decyzja ZUS z 16 sierpnia 2017 roku, znak: (...), k. nienumerowana tom IV a.r.)

T. P. odwołał się od decyzji z 16 sierpnia 2017 roku inicjując niniejsze postępowanie sądowe, w toku którego postanowieniem z 12 grudnia 2017 roku Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty neurologa celem ustalenia: czy ubezpieczony w dniu wydania zaskarżonej decyzji był całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy, a jeżeli tak to, czy niezdolność ta powstała w związku z wypadkiem przy pracy, któremu odwołujący uległ w dniu 11 grudnia 1978 roku, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres. (postanowienie z 12 grudnia 2017 roku, k. 7 a.s.)

W opinii z 2 kwietnia 2018 roku biegła sądowa z zakresu neurologii B. A. (1) rozpoznała u ubezpieczonego podejrzenie padaczki pod postacią rzadkich napadów nieświadomości, stan po urazie głowy ze złamaniem podstawy czaszki w 1978 roku, zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego i szyjnego w przebiegu zmian zwyrodnieniowych i wielopoziomowej dyskopatii bez objawów ubytkowych, stan po leczeniu operacyjnym raka stercza w sierpniu 2013 roku, zaburzenia adaptacyjno-depresyjne. W ocenie biegłego w dniu wydania zaskarżonej opinii ubezpieczony był trwale niezdolny do pracy z ogólnego stanu zdrowia, bez związku z wypadkiem przy pracy, któremu uległ w dniu 11 grudnia 1978 roku. Jednocześnie biegła wskazała, że ubezpieczony był jej zdaniem całkowicie okresowo niezdolny do pracy w charakterze kierowcy zawodowego od rozpoznania padaczki tj. od 18 maja 2013 roku do 17 maja 2020 roku. (opinia biegłej sądowej neurolog B. A. (1) z 2 kwietnia 2018 roku, k. 23 – 25 a.s.)

W związku z zastrzeżeniami do opinii biegłej neurolog Sąd postanowieniem z 4 czerwca 2018 roku dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty neurologa innego niż dr B. A. (1), na okoliczność jak w postanowieniu z 12 grudnia 2017 roku. (postanowienie z 4 czerwca 2018 roku, k. 46 a.s.)

Na podstawie opinii biegłej sądowej neurolog J. B. (1) z 28 czerwca 2018 roku Sąd ustalił, że rozpoznana u ubezpieczonego padaczka pourazowa uniemożliwia mu wykonywanie pracy kierowcy na stałe. Ta częściowa, trwała niezdolność do pracy powstała w związku z wypadkiem przy pracy. (opinia biegłej sądowej neurolog J. B. (1) z 28 czerwca 2018 roku, k. 57 – 58 a.s.)

W związku z rozbieżnościami w opiniach dwóch biegłych neurologów Sąd postanowieniem z 16 sierpnia 2018 roku dopuścił dowód z łącznej opinii biegłych sądowych dr B. A. (1) i J. B. (1) na okoliczności jak w postanowieniu z 12 grudnia 2017 roku. (postanowienie z 16 sierpnia 2018 roku, k. 72 a.s.)

W opinii uzupełniającej z 17 września 2018 roku biegła neurolog J. B. (1) podtrzymała stanowisko zajęte w opinii głównej wskazując, że ubezpieczony jest trwale częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy któremu uległ 11 grudnia 1978 roku. (opinia uzupełniająca biegłej J. B. (1) z 17 września 2018 roku, k. 80 – 81 a.s.)

Swoje stanowisko wyrażone w opinii głównej podtrzymała również biegła neurolog B. A. (1) w opinii uzupełniającej z 4 października 2018 roku. W ocenie biegłej rozpoznanie padaczki postawiono przewencyjnie, ze względu na potencjalne zagrożenie w ruchu drogowym, jakie stanowi kierowca z podejrzeniem padaczki. (opinia uzupełniająca biegłej B. A. (1) z 4 października 2018 roku, k. 86 – 87 a.s.)

W związku z utrzymującym się brakiem jednomyślności biegłych neurologów w zakresie stanu zdrowia ubezpieczonego Sąd postanowieniem z 29 października 2018 roku dopuścił z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty neurologa innego niż J. B. (1) i dr B. A. (1) na okoliczności jak w postanowieniu z dnia 12 grudnia 2017 roku. (postanowienie z 29 października 2018 roku, k. 94 a.s.)

Na podstawie opinii biegłego sądowego neurologa B. Z. (1) z 8 listopada 2018 roku Sąd ustalił, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy z powodu późnej padaczki pourazowej spowodowanej ciężkim urazem głowy doznany w wyniku wypadku przy pracy w 1978 roku. Napady padaczki nie ustępują pomimo leczenia co powoduje, że stwierdzona częściowa niezdolność do pracy jest trwała. (opinia biegłego sądowego neurologa B. Z. (1) z 8 listopada 2018 roku, k. 108 – 110 a.s.)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, jak również w aktach organu rentowego. Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie, w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony kwestionowane co do ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd co do zasady podzielił opinie biegłych sądowych, jakie zostały sporządzone w rozpatrywanej sprawie. W przeważającym zakresie miały one charakter dowodów pełnowartościowych, gdyż zostały sporządzone w oparciu o bogaty materiał dowodowy obejmujący dokumentację medyczną ubezpieczonego oraz na podstawie badania przedmiotowego. Co do zasady nie budził zastrzeżeń Sądu również sposób opracowania opinii; opinie były kompleksowe, rzetelne, zgodne z wymaganiami fachowości, jak również przejrzyste i zrozumiałe.

Za wiodącą w sprawie Sąd uznał opinie biegłych sądowych z zakresu neurologii J. B. (1) oraz B. Z. (1). Opracowane przez biegłych opinie była szczegółowe i odnosiły się do spornych okoliczności. Biegli dokładnie przeanalizowali załączone do akt sprawy dokumenty, a w uzasadnieniu opinii głównej i uzupełniających udzielili wyczerpujących wyjaśnień w zakresie prezentowanego stanowiska.

Opinię biegłej B. A. (1) Sąd uwzględnił jedynie w takim zakresie, w jakim wnioski opinii pozostawały zbieżne z wnioskami opinii pozostałych biegłych specjalistów z zakresu medycyny pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie T. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 16 sierpnia 2017 roku, znak: (...), jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd zważył, że organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję odmawiającą ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy oparł się na przepisach ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 j.t.), zwanej dalej ustawą wypadkową. Przy czym w sprawie nie było sporne, że ubezpieczony uległ wypadkowi przy pracy w rozumieniu art. 3 ustawy. Oś sporu wyznaczało tylko i wyłącznie ustalenie, czy jest on niezdolny do pracy zarobkowej w związku z wypadkiem przy pracy, któremu uległ w dniu 11 grudnia 1978 roku.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 wskazanej ustawy, z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje dla ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

W myśl art. 17 ust. 1 ustawy wypadkowej, przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej i dodatku do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Definicję niezdolności zawiera przepis art. 12 ust. 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 j.t.), który stanowi, że niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Zgodnie z art. 13 ww. ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, a także możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Dokonując oceny przewidywanego okresu niezdolności do pracy zarobkowej bierze się pod uwagę przesłanki wynikające z treści § 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2711), czyli charakter i stopień naruszenia sprawności organizmu oraz rokowania odzyskania zdolności do pracy. Treść powołanych przepisów obliguje do tego, aby niezdolność do pracy rozpatrywać indywidualnie w odniesieniu do konkretnej osoby, przy uwzględnieniu jej stanów chorobowych, wieku, a także kwalifikacji.

W rozpatrywanej sprawie skoro T. P. dochodził o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, Sąd dysponując zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, a przede wszystkim mając na uwadze dostępną dokumentację medyczną, dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych neurologów celem ustalenia stanu zdrowia ubezpieczonego. Biegli J. B. (1) i B. Z. (1) w swoich opiniach rozpoznali u ubezpieczonego padaczkę pourazową, która powstała w wyniku wypadku komunikacyjnego jakiemu uległ 11 grudnia 1978 roku. Powyższe czyni T. P. osobą częściowo niezdolną do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na stałe. Organ rentowy choć zgłosił uwagi do opinii, to jednak nie przedstawił argumentów, które podważyłyby trafność oceny biegłych neurologów J. B. (1) i B. Z. (1). Biegli byli zgodni co do oceny, że T. P. jest częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem, któremu uległ w 1978 roku, jak i co do okresu, na który tę częściową niezdolność do pracy należy orzec.

Wobec powyższego, mając na względzie wskazaną okoliczność, a także brzmienie art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał T. P. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 1 sierpnia 2015 roku na stałe o czym orzekł w punkcie pierwszym wyroku.

Jednocześnie Sąd na zasadzie art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uznał, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za wydanie decyzji odmawiającej przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy (punkt 2 wyroku), albowiem dopiero postępowanie dowodowe przeprowadzone zgodnie z regułami procedury cywilnej pozwoliło ustalić czy występujące u ubezpieczonego schorzenie w postaci padaczki ma charakter pourazowy i pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy któremu uległ 11 grudnia 1978 roku.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)